

Salingeroviny

číslo 1/2019

2. ledna 2019 v Hradci Králové

Noc venku poprvé v Hradci Králové

Dne 22. 11. 2018 odstartovala první Noc venku 2018, kterou přišlo podpořit asi 250 návštěvníků, hejtman Královéhradeckého kraje Ph.D. Jiří Štěpán, PhDr. a celý program završilo přespání 9 dobrovolníků přímo na náměstí 28. října.

Noc venku je celorepubliková kampaň, která tento rok díky spolupráci čtyř hradeckých neziskových organizací – Salingeru, z.s., Oblastní charity Hradec Králové - Dům Matky Terezy, Aufori, o.p.s., Laxusu z.ú., kostela Božského Srdce Páně a Ústavu sociální práce při FF UHK zavítala poprvé i do Hradce Králové.

„Naším cílem bylo upozornit na potřebu sociálního bydlení v České republice tím, že veřejnost blíže seznámíme s osudy lidí a rodin bez domova,“ říká sociální pracovnice Mgr. Vendula Topinková, která se tématu věnuje několik let. Na návštěvníky z řad veřejnosti čekalo hudební vystoupení, improshow Paletáků a moderovaná diskuze nad studentským filmem.

Po ukončení oficiálního programu následovalo pro 9 odvážných přespání na náměstí 28. října. Základní vybavení všech přespávajících

Zdroj: <http://www.photobinder.cz/>WWW.PHOTOBINDER.CZ
Roman Bláha

cích byly deky nebo spacáky, karimatka a karton. Pro všechny byla ráno nachystaná snídaně.

„Myslím, že pro všechny, kteří přespali, se tento zážitek stal neopakovatelnou zkušeností. Navíc někteří odcházeli se slovy, že se těší na příští rok,“ dodává Vendula Topinková.

První ročník Noci venku je tedy za námi a my bychom chtěli poděkovat všem kolegům, kteří nám s přípravou pomohli, návštěvní-

kům z řad odborné i široké veřejnosti a dárcům ošacení, kteří svým darem podpořili Sociální šatník Oblastní charity Hradec Králové. Děkujeme za Vaši podporu a slovy jednoho z účastníků, „tak ahoj za rok“.

Mgr. Šárka Zbiňová

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program ZaměstnanostZdroj: <http://www.photobinder.cz/>

Salinger v novém kabátě!

Ke konci našich 20. narozenin jsme si nadělili dárek, a to nové logo. S novou tvář, ale pořád se stejným nadšením a energií jedeme dál. Jsme tu s Vámi již 21 let!

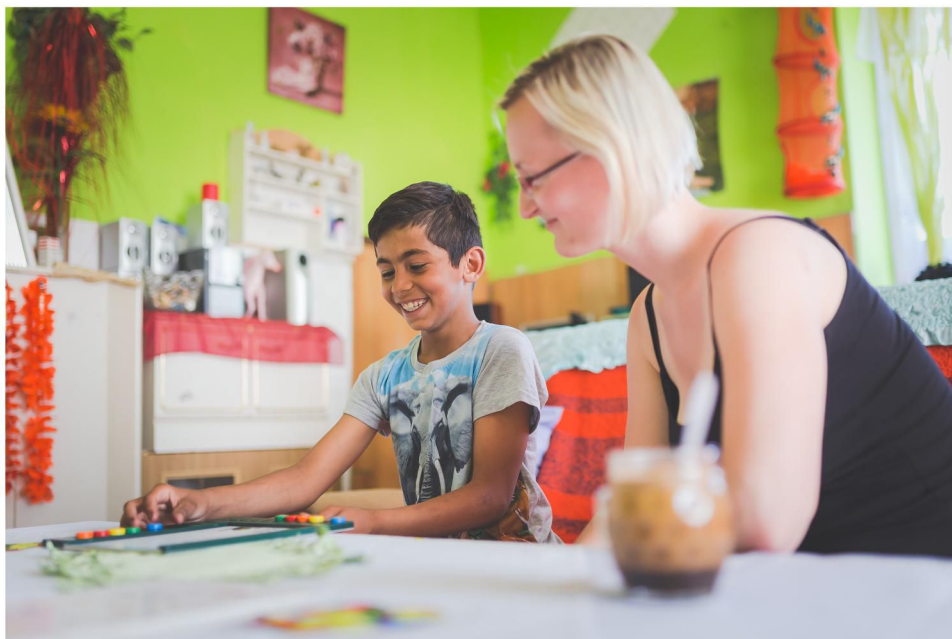
Salinger

Se ZIPem za školním úspěchem

Jakub není hloupý, ani zlý, ale ve škole mu to prostě nejde. Má milujícího rodiče, který mu však nevládne učivo vysvětlit, protože mu sám nerozumí. I Jakubovi by chtěli pracovníci KC ZIP pomoci při učení, aby ve škole zažil, že se mu něco povedlo. S novým rokem 2019 proto rozjíždí projekt „Se ZIPem za školním úspěchem“.

Komunitní centrum ZIP od nového roku bude v rodinách poskytovat kromě sociální služby ještě službu navazující. Ta pod názvem „Se ZIPem za školním úspěchem“ cílí na děti ze sociálně slabých rodin. Školní úspěch bývá pro takové děti často nedostupnou metou, a to z mnoha důvodů. Jedním z nich je nízké vzdělání rodičů, kteří nedokáží děti do školy připravit, a podpořit tak jejich vzdělávání. Zároveň tyto děti potřebují s někým sdílet příběhy ze svého života, bohužel ani tohle není v některých rodinách dostatečně saturované. Cílem projektu je zvýšit možnost školního úspěchu dítěte pomocí pravidelného a podporujícího doučování od pracovníka, který se bude zároveň zajímat i o běžný život dítěte a bude mu naslouchat. „Pracovník bude také v kontaktu s rodiči. Samozřejmě si nemyslíme, že rodiče naučíme látku, tak aby ji mohly dítěti vysvětlit. Od toho tam bude pracovník. Je pro nás však důležité, aby se rodiče naučily své děti podporovat ve vzdělávání, ocenit je za dobré známky, zkontrolovat žákovskou knížku a komunikovat se školou,“ říká vedoucí Komunitního centra ZIP Mgr. Šárka Zbiňová.

Projekt „Se ZIPem za školním úspěchem“ může pomoci i 10ti letému Jakubovi, který

navštěvuje ZŠ a žije s otcem na ubytovně. Ve třech letech se od něj odstěhovala matka a od té doby žije Jakub jen s otcem. Otec spolupracuje s Komunitním centrem ZIP na hledání práce, jiného bydlení, a také na školní přípravě Jakuba. Jakub má ve škole velké problémy, ačkoliv se otec snaží se synem do školy připravovat. Jakubovi přípravu do školy navíc stěžují projevy ADHD a poruchy attachmentu (poruchy citové vazby). Péče o domácnost, hledání práce, chození po brigádách a večer úkoly se synem... Aby v tom všem nebyl Jakubův otec sám, je tu Komunitní centrum ZIP.

To, že je pomoc dětem ze sociálně slabých rodin v tomto směru důležitá, dokazuje i finanční podpora, kterou projekt získal od Nadačního fondu Albert a od Nadace Komerční banky, a.s. – Jistota.

Služba Komunitní centrum ZIP je od 1. 1. 2016 do 30. 6. 2019 podpořena z Individuálního projektu Služby sociální prevence v Královéhradeckém kraji IV.

Mgr. Šárka Zbiňová

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Poskytování sociálních služeb dětem a mladým lidem v terénní formě nabývá na oblibě

Sociální pracovníci NZDM Modrý Pomeranč, Salinger z.s., v Hradci Králové se snaží předcházet rizikovému chování dětí a mladých lidí ve věku 7-21 let i mimo kamenná zařízení. Každý pátek od dvou do šesti vychází do ulic na Moravském Předměstí a oslovují potenciální klienty s nabídkou pomoci, kteří je vítají a svěřují se jim s jejich trápením a problémy.

Dvojici pracovníků s totožnými batohy můžete potkat na hřištích, rampách i v zákoutích s dětmi a s partami mladých lidí. Nemusíte se obávat, nejedná se o pobudy ani drogové dealery, ale jsou to odborníci s vysokoškolským vzděláním.

pokračování na str. 4

Nejlepší zájem dítěte! Co to je?

Zdroj: <https://www.maxpixel.net/Animator-Clown-Kindergarten-Holiday-Garden-Kids-2204239>

Oblast sociálně-právní ochrany dětí se točí kolem pojmu „Nejlepší zájem dítěte“, který si ale každý aktér systému vykládá po svém. Jisté že je třeba, aby v praxi umožňoval jistou operativnost. Zejména proto, že každé dítě i každá situace, je jiná a specifická. Přeci jen má ale tento pojem určité hranice, které nesmí být překračovány na základě subjektivního žebříčku hodnot nás sociálních pracovníků. Šíře tohoto pojmu klade velké nároky na znalost práv dítěte i všech mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána. Se samotným zákonem o sociálně-právní ochraně dětí si nevystačíme. Nejlepší zájem dítěte musí být předním a nejvyšším hlediskem v rozhodování o způsobech a formách sociálně-právní ochrany. Z pohledu sociální pracovníce doprovázející organizace vidím čtyři hlavní kameny úrazu.

Český systém sociálně-právní ochrany dětí se stále chová značně nadřazeně. Dítě je třeba chápat jako relevantního nositele práv, ne jen jako objekt péče, který požívá vyšší ochranu z důvodu svého věku. Je v pořádku omezovat například svobodu pohybu batolet, které se vrhá do silnice. Není už ale zcela legitimní bránit patnáctiletému adolescentovi ve výběru střední školy...

Samotná definice je problematická. Je docela běžné, že má na věc jiný pohled orgán sociálně-právní ochrany (OSPOD), doprovodná organizace i náhradní rodič. Při tom se všichni aktéři snaží směřovat ke stejnému cíli. To, co je pro spoustu dětí správné, nejméně bolestné a rychlé řešení, může být pro některé pohroma a týrán. Ještě nedávno platil úzus: „Sourozence NIKDY nerozdělujeme.“ Pro většinu dětí je to totiž jediný vztah, který jim z nefunkční rodiny

zůstal. Ale nezapomínejme, že sourozenecký vztah není ten nejdůležitější. Děti kojeneckého věku potřebují zejména jednu bezpečnou pečující osobu. Někteří sourozenci se vlivem minulých událostí navzájem znovu traumatizují a můžou si být i fyzicky nebezpeční. Nejen že si tím pádem neléčí své bolavé duše, ale rozkládají i náhradní rodiče...

Častá subjektivita hodnotitelů. Velká bolest nejasného pojmu zájmu dítěte je v jeho roztržiténosti. Je náročné znát všechna práva dětí, která by mohla být porušena. V praxi proto často dochází k subjektivním interpretacím způsobeným neznalostí. Každý z nás má jiná měřítká například pro čistotu a vybavenost domácnosti. Ale subjektivní vnímání únosnosti nepořádku nesmí být pro sociální pracovníky kritériem v rozhodování.

Není to dlouhodobý neměnný stav. Nejlepší zájem konkrétního dítěte v konkrétní situaci není žádná konstanta. Najdeme-li skutečně nejlepší řešení situace, je třeba jej ne-

ustále kontrolovat a přehodnocovat ve světle nových skutečností. Ideální nástroj je vyhodnocování situace dítěte a individuální plánování...

Jak tedy objektivně hledat nejlepší zájem dítěte? Komentář Výboru OSN pro práva dítěte může být pro hledání nejlepšího zájmu výborným vodítkem. Zmiňuje zejména tato práva*: Názor dítěte, Identita dítěte, Zachování rodinného prostředí a navázaných vztahů, Péče, ochrana a bezpečí dítěte, Zvláštní zranitelnost dítěte, Právo dítěte na zdraví, Právo dítěte na vzdělání. Žádné z těchto práv není upřednostněno před druhým. Úmluva o právech dítěte, hovoří jasně o tom, že je třeba zachovávat všechna práva dítěte. Jsou-li některá práva v konfliktu, je třeba postupovat podle požadavků přiměřenosti, potřebnosti a vhodnosti opatření. Je to tzv. princip proporcionality. Jinými slovy: „je prospěch, který dítě opatřením získá dostatečný, aby bylo legitimní omezit některé z jeho práv?“

Nelze nikoho nutit, aby užíval všech výhod, které mu civilizace nabízí. Neposuzujeme tedy, je-li právo dítěte naplněno zcela na 100%, ale je-li naplněno dostatečně.

Závěrem mi dovoluji říct, že sociálně-právní ochrana je vysoce náročná disciplína a to nejen na znalosti a rychlost pracovníce, ale hlavně po emoční stránce. Navzdory celospolečenskému diskursu nepotkávám ve své praxi téměř žádné „Zubaté“. Většina z nás si příběhy dětí nosí s sebou nejen domů. Za sebe a své kolegyně ve Stopě čápa můžu slíbit, že nejlepší zájem dítěte budeme i nadále hledat neúnavně, zasvěceně a neustále.

* Komentář je dostupný z URL <https://www.vlada.cz/cz/ppov/rp/aktuality/vybor-osn-pro-prava-ditete-vydal-komentar-k-nejlepsimu-zajmu-ditete-107820/>

Mgr. Tereza Čejková, DiS.

 Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

 KRAJ
KRAJ

Zdroj: <https://pixnio.com/cs/lide/deti/deti-divky-chlapy-plot#>

Poskytování sociálních služeb dětem a mladým lidem v terénní formě nabývá na oblibě

pokračování ze str. 2

Kromě metod sociální práce se vzdělávají i v nejnovějších trendech sociálně-patologických jevů (kybernetická kriminalita, nové závislosti,...). To proto, aby uměli pomoci co nejvíce klientům z jejich nepříznivé sociální situace.

Úvodní věty: „Ahoj, my jsme teréňáci z NZDM Modrý Pomeranč. Jsme sociální služba, a můžeme ti pomoci třeba s...“ byly vyslechnuty v minulém roce 287krát, a bylo poskytnuto dohromady 592 služeb. Často se klienti na pracovníky obraceli s žádostí o pomoc se školou, vztahovými problémy, preventivními tématy jakými jsou: lidská sexualita, dospívání, návykové látky apod. V porovnání s předchozími roky došlo k nárůstu opakovaných kontaktů a navázané spolupráce.

V batohu nosí teréňáci kromě svačiny a teplého oblečení preventivní materiály (časopisy, kondomy, těhotenské testy, knihy, kvízy, informace o sociálních službách) a několik volnočasových her. Neváhají pomoci s hledáním brigády, výběrem střední školy, přípravou do školy. Poradí i s rodinnými, či vrstevnickými vztahy a snaží se vést k bezpečnému a smysluplnému trávení volného času.

Díky monitoringu lokalit a tipům od Městské policie či veřejnosti vědí, kam se mají vydávat a kde je pomoc od Teréňáků NZDM Modrý Pomeranč potřeba.

Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Modrý pomeranč nabízí podporu dětem a mladým lidem ve věku 7 – 21 let, kteří nemají kde a jak bezpečně trávit volný čas nebo se nacházejí v situaci, se kterou si nevědí rady a nemají nikoho, kdo by jim s tím pomohl. Služby jsou poskytovány v Hradci Králové za účelem posílení samostatnosti a schopnosti zapojit se do běžného života.

Mgr. Radka Volejníková

Třicet osob z Třebechovic využilo pomoc Centra Síťovka

Třebechovice pod Orebem – Centrum Síťovka již rok spolupracuje s trebechovickými rodinami. Rodina chce pro své dítě to nejlepší, jen tápe v tom, jak toho dosáhnout. Společným snažením hledáme ty nejlepší možnosti a podmínky k úspěchu pro děti i celou rodinu.

podpora při jednání s úřady, podpora péče o děti a jejich přípravu do školy. V trebechovických ulicích můžete potkat sociální pracovníci Ivetu Svobodovou a Nelu Štěpánkovou, která nahradila Zuzanu Remešovou. „Pracovnice dojíždějí do Třebechovic třikrát týdně nebo dle potřeby

Situace rodin jsou různé, proto i pracovníci Centra Síťovka pomáhají s více oblastmi. Tou nejfrekventovanější formou pomoci byla v uplynulém roce příprava do školy, neboli podpora vzdělávání. Při podpoře vzdělávání pracujeme s dětmi i rodiči. Ideální je pak zapojení celé rodiny. Snažíme se rodiče vést k nastavování pravidel při přípravě do školy, nabízíme rodičům i podporu při předškolním vzdělávání. V praxi to znamená, že ukazujeme a vysvětlujeme rodičům, jaké dovednosti by dítě vzhledem k jeho věku mělo mít a jak s ním má následně rodič pracovat, aby mělo možnost se rozvíjet. S rodinami se setkáváme pravidelně jednou týdně u nich doma. Za uplynulý rok se nám podařilo u dětí zlepšit školní docházku, školní prospěch či připravit dítě k nástupu do základní školy. Po novém roce chystají sociální pracovníci pro své klienty navíc zábavné tvořivé odpoledne.

Centrum Síťovka nabízí bezplatnou službu pro rodiny, nastávající rodiče i rodiče samotné, kteří se ocitli v nepříznivé životní situaci jako například ztráta zaměstnání, pomoc s hospodařením v domácnosti,

klientů. Můžete si s nimi domluvit i nezávazný rozhovor, kde se dozvíte bližší informace o nabídce služeb Centra Síťovka,“ doplnila vedoucí střediska Mgr. Kateřina Výtisková

Tento projekt „Služby sociální prevence v Královéhradeckém kraji IV“, je financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost a státního rozpočtu ČR.

Mgr. Kateřina Výtisková

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Čtyři z pěti rodin si udržely sociální byt

Sociální byty Salingeru z. s., které spravuje Centrum Sítovka od roku 2013 do dnešní doby, mají 80% úspěšnost. V bytech našly svoje zázemí rodiny s dětmi, které nebyly na trhu s bydlením dlouhodobě úspěšné.

K roku 2018 bylo v sociálních bytech uzavřeno 11 podnájemních smluv. Rodiny, které v sociálních bytech bydlely, musely projít výběrovým řízením. Prodloužení smlouvy se odvíjelo od pravidelného hrazení nájemného, energií, aktivní spolupráci se sociální službou, řešení své finanční situace, udržování technického stavu bytu, bezproblémové komunikace se sousedy.

Pro většinou společnost jsou tyto činnosti naprosto běžné, avšak v sociálních bytech žijí a žily rodiny, které neměly možnost své dovednosti získat, protože jejich rodiny po generace bydlely v neadekvátním a předraženém bydlení, nebo byly dlouhodobě bez střechy nad hlavou, žily u příbuzných, v domech bez nájemní smlouvy, na ubytovnách apod.

„Naším cílem je, aby se rodina v prvních měsících po svém nastěhování stabilizovala, a naučila se dovednostem, které využije v dalším životě,“

říká vedoucí Centra Sítovka Mgr. Kateřina Výtisková.

To, že se stabilizace a získávání dovedností daří, ukazuje i evaluace, která byla vypracována. Osm z ubytovaných rodin získalo bydlení ve standardním nájemním vztahu, dvě rodiny byly vystěhovány pro porušování pravidel určených podnájemní smlouvou a poslední rodina stále bydlí v sociálním bytě.

Průměrná doba bydlení v sociálních bytech se pohybuje kolem 11 měsíců, kdy klíčových a zásadních je prvních pět měsíců. V této době dochází k nastolení zcela jiného režimu v rodině. V prvních měsících spolupráce dochází sociální pracovník do rodiny i několikrát v týdnu, aby měla rodina co nejvyšší šanci v nových podmínkách uspět. Buduje se důvěra mezi klíčovými pracovníkem a rodinou a ta je pro další spolupráci zcela zásadní. Sociální pracovník totiž s rodinou pracuje na osobních zakázkách - jako jsou finance, péče o byt, nedorozumění se sousedy apod.

Rodiny mají možnost využívat sociálního bytu po dobu 24 měsíců, podnájemní smlouva je jim prodlužována postupně. Jasný časový

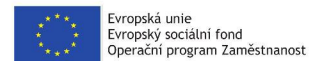
rámec je také důležitým faktorem, se kterým se rodiny musí naučit pracovat.

„Stabilní bydlení má jasné a měřitelné výsledky,“ říká Mgr. Vendula Topinková, „pokud má rodina zajištěno bydlení, což pro rodinu znamená pocit bezpečí, jistoty, ochrany, lze s rodinou a jejími členy pracovat na dalších oblastech jejich života, jako je finanční gramotnost, výchova a vzdělávání dětí, či pracovní uplatnění dospělých členů domácnosti.“

Při evaluaci se ukázalo, že si v průběhu spolupráce našlo zaměstnání na částečný nebo plný úvazek 7 dospělých členů rodiny. V osmi rodinách byly řešeny dluhy a došlo ke splácení závazků vůči městu Hradec Králové, dluhu na pojištění, nebo u komerčních subjektů.

V současné době Salinger, z. s. podnájímá pouze jeden sociální byt, z původních čtyř. Ostatní byty byly vlastním zprivatizovány. Vzhledem k potřebám, které se napříč službami ukazují, vzniká v oblasti bydlení stále větší mezera. V Hradci Králové a okolí je nedostatek kvalitního, dostupného bydlení pro nízkopříjmové rodiny, rodiny samoživitelů/samoživitelek a vícečetné rodiny, proto se snažíme formou evaluace ukázat, že tato forma bydlení má smysl a pozitivní výsledky.

Salinger, z.s. prostřednictvím aktivit jednotlivých středisek poskytuje pomoc a podporu dětem, mládeži, biologickým a náhradním rodinám. Naše klienty provázíme ve složitých životních situacích, společnými silami hledáme cesty k jejich řešení, usilujeme o jejich stabilitu a hájíme jejich práva a zájmy. Působíme v Královéhradeckém, Pardubickém a Libereckém kraji.

Autoři článků:

Salinger, z.s.
Mgr. Šárka Zbiňová
Vedoucí Komunitního centra ZIP
kc.zip@salinger.cz
774 80 70 52

Salinger, z.s.
Mgr. Tereza Čejková, DiS.
Vedoucí střediska Stopa čápa
stopa.capa@salinger.cz
773 800 292

Salinger, z.s.
Mgr. Radka Volejníková
Vedoucí střediska NZDM Modrý pomeranč
nizkoprahove.centrum@salinger.cz
777 041 030
www.salinger.cz

Salinger, z.s.
Mgr. Kateřina Výtisková
Vedoucí Centra Sítovka
centrum.sitovka@salinger.cz
777 807 051
http://www.salinger.cz/sitovka/